

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—

ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksik number 15 senti

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR

JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektiooni juhataja J. Janusson

Sektiooni nõukogu esimees A. Meerits

Põllumajandussektiooni juhataja J. Kurkus

Sektiooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp

Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 47

Tallinn, 26. novembril 1935

Nr. 47

SISU:

Lhk.

PÕLLUMAJANDUS	
Piimakarja söödabaasi korrastuslikke ülesandeid	854
TÖÖSTUS JA KAUBANDUS	
Itaalia osatähtsus Eesti väliskaubanduses	857
Lähiuudiseid	860
LAEVANDUS	
Tallinna sadam	861
Teiste sadamate tegevus oktoobris	862
HINNAD	
Valuutahinnad	862
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	863
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD	
Põllumajanduslik väljavedu	862
Võiturg	862
Peekoniturg	864
Tapaloomade- ja lihaturg	865
Kanamunaturg	865
Piimaturg	866
Teraviljaturg	866
Linaturg	867
Kartuliturg	867
Aedviljaturg	867
INFORMATSIOONI OSA	
Eesti Panga nädalaaruanne	868
VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED	
Soome majandus 1936. a. III-veerandil	869
Õuna- ja sigurihinnad Helsingis	871
Mõnede liha-sisseveetollide kaotamine Belgias	871
Belgia-Poola kaubanduslikud läbirääkimised	872
Eesti liha ja lihasaaduste väljaveo tunnustuste tunnustamine Inglises	872
Väikemüügi läbikäikude tõus Britis	872
Uns kord sisseveos Itaaliasse	872

CONTENTS:

Page

AGRICULTURE	
Tasks towards the Improvement of Cattle Feeding	854
INDUSTRY AND TRADE	
Italy's Share in Estonian Foreign Trade	857
Sundry Information	860
SHIPPING	
Tallinn Harbour	861
Activity of other Harbours in October	862
PRICES	
Exchange Rates	862
Prices and Quotations	863
AGRICULTURAL MARKETS	
Exports of Agricultural Products	862
Butter Market	862
Bacon Market	864
Cattle and Meat Market	865
Egg Market	865
Milk Market	866
Grain Market	866
Flax Market	867
Potato Market	867
Vegetable Market	867
INFORMATION PART	
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	868
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
Economic Conditions in Finland	869
Prices of Apples and Chicory in Helsingfors	871
Abolition of Certain Import Duties on Meat in Belgium	871
Belgian-Polish Trade Agreement Discussed	872
Estonian Meat and Meat Products Export Cer- tificates Recognized in England	872
Increase of Retail Sales in Great Britain	872
New Import Regulations in Italy	872

PÖLLUMAJANDUS

PIIMAKARJA SÖÖDABAASI KORRASTUSLIKKE ÜLESANDEID. TASKS TOWARDS THE IMPROVEMENT OF CATTLE FEEDING.

Mag. agr. Aug. Muuga.

Söödabaasi kor- rastamise vaja- dusi.

*Need of Improving
Feed Rations.*

Tähtsamaks lähemaaja üles-
andeks meie veisepidamise
alal on piima tootmiskulude
alandamine. Selle ülesande
lahendamist tuleb taotleda
nii söötmis- ja pidamisolude kui ka karjade
jõudlusomaduste parandamise kaudu. Sööt-
misolude parandamiseks omab esmajärgu
tähtsuse kodumaise söödabaasi korrastamine.

Meie piimakarjapidamine on arenenud al-
gusest peale kodukasvatatud söötade tarvita-
mise suunas. Ainult majandusliku tõusu ehk
n. n. kõrgekonjunktuuri aastail võttis ostu-
jõusöötade tarvitus meil pisut ulatuslikuma
ilme. Nii tarvitati kontrollkarjades õlikooke
1923/24. 9,1% kogu söödakulutusest; 1925/26.
6,0%, 1928/29. 4,1%, 1934/35. aga vaid 2,7%
kogu söödakulutusest. Õlikookide osatähtsus
on kontrollkarjade söödakulutuses vähenenud
järjekindlalt, eriti suurel määral sügavamail
kriisiaastail. Ostujõusöötade tarvitamisvõi-
maluste ära langedes tuli söötmine rajada
vaid oma majapidamises toodetud söötadele.
See asjaolu ja madalad piimahinnad sunnivad
meid niidid panema palju suuremat rõhku
kodumaise söödabaasi korrastamisele, kui see
oli vajalik varem.

Meie piimakarja söödabaasi suurimaks
puuduseks on, et toodetud sööt kogu-
selt ega koostiselt ei vasta pii-
matootmise nõudeile. Kontroll-lehma
aastane söödakulutus ulatub meil ümmargu-
selt vaid 2000 sü-le, millest, kui arvata maha
looma elu ülespidamiseks kulutatav osa 1100
sü, jääb tootmiseks vaid 900 sü ehk ca 45%
kogu söödakulutusest. See sü-de hulk on liiga
väike tasuvaks toodanguks. Elatussööda liiga
suure osatähtsuse tõttu ebaproduktiivsed
(looma ülespidamise) kulud on liiga suured
ja teevad piima omahinna kalliks. Taanis ja
Rootsis, samuti Soomes, on piimakarja sööt-
mine palju tugevam kui meil. 1933/34. k. a.
tul siidid lehma kohta Taanis 3241, Rootsis
2761 ja Soomes (1934/35. k. a.) 2112. Need
keskarvud võrduvad lähikaudu meie üksikute
paremate karjade omiga. Jõu- ja toorsöote,
mille kogused eriti aitavad kaasa kõrgemate

toodangute saamiseks, leidub Taani kontroll-
karjade söödaannuses ligi 2—3 korda rohkem
kui meil, kuna põhu % kõigub 6—8 vahel meie
14% vastu. Kui seejuures arvestada, et ka ro-
hu ja heinakogused, on väikesed ja madala
väärtusega, siis selgub, kuivõrd sisu- ja ko-
gusekehvad on meil kontrollkarjade, s. t. pa-
reminipeetud lehmade söötmine, rääkimata
mittekontroll-lehmadest, millised moodusta-
vad ligi 90% meie lehmade üldarvust. Puu-
dulliku söötamise juures meie karjad ei suuda
anda kõrgeid toodanguid. Kontrollkarjade
aastatoodang on ümmarguselt 2500 kg piima
ja 95 kg võirasva, ülemaaline keskmine too-
dang vaid 1900 kg piima lehma kohta. Ma-
dala toodangu tõttu on piima tootmiskulud
kõrged ja karjade tasuvus väike. Takistatud
on ka tõuaretustöö, sest puuduliku söötmise
juures ei saa loomad omandada tõelist jõud-
lusvõimet.

Rohumaade kul- tuuri arendamine.

*Need of Promoting
Grassland Culti-
vation.*

Piimakarja söödaolude pa-
randamine piima omahinna
allaviimiseks osutub meil
tõhusaimaks abinõuks.

Looduslikke heina- ja karjamaid on meil
ca 1,75 milj. ha, mis moodustab 38,7% kogu
pinnast ehk 62,2% põllumajanduslikust
maast. Suhteliselt suurt rohumaade pindala
ei ole, peale Šveitsi ja Hollandi, ühelgi täht-
samal karjakasvatusemaal Euroopas. Euroopa
vanus karjakasvatusemaas (Taanis, Hollandis,
Rootsis ja Soomes) on enamasti kõik rohu-
maad juba haritud üles ja muudetud sööda-
kõlbuliseiks. Kultuurrohumaade kaudu saa-
vatatavad tootmisparemused (piimatoodan-
gute tõus jne.) on neis mais leidnud juba ka-
sustamist. Meil aga püsivad need veel täiel-
kult. Piima tootmiskulude alandamiseks ja
karjapidamise võistlusvõime tõstmiseks on
meil seega rohumaade kultuuri arendamise
kaudu võrreldes võistlejate maadega väga
suured võimalused.

Kui suurel määral rohumaade kultiveeri-
mine aitab viia alla piima omahinda, selle
kohta puuduvad meil uurimised. On vaid sel-
gitatud, et kultuurkarjamaarohu sü maksub

ligi 3 korda vähem kui jõusööda oma. Seejuures on vaatlused ja tähelepanekud näidanud, et ainult kultuurkarjamaasöödaga võidakse saavutada ligi 3—4 korda praegust kõrgemaid piimatoodanguid. Et selline toodangutõus vähendab tunduvalt elatussööda koormist tootmissöödale ja seeläbi aitab vähendada tootmiskulusid, on arusaadav.

Rohumaade kultiveerimine aitab parandada kõigepealt karja suvist söötmist. Aga ka talvisele söötmisperioodile ulatub rohumaade harimise mõju. Suvise söögi ülejäägina võivad rohumaad talveks anda väärtuslikke heinu, võimaldades vabaneda alaväärtuslike ja loomadele sageli ohtlike soo- ja metsaheinete, samuti ka rohkest põhkude tarvitusest. Kultuurrohumaade ädal on heaks sileermaterjaliks ja aitab silosöödana karja talvist söötmist muuta mahlakamaks ning toitvamaks. Seeläbi kõrvaldatakse olulisemad puudused talvisest söötmisest. Silosööda ulatuslikumat valmistamist takistab meil praegu eeskätt sileermaterjali puudus. Rohumaade kultuur aitab sellest takistusest üle ja siis võidakse asuda juba kavakindlamalt silosööda valmistamise ja tarvitamise propageerimisele.

Kultuurrohumaad loovad peale selle kindla ja terve aluse meie tuleviku karja — jõudlusvõimsa noorkarja — kasvatamiseks. Rohumaade kultuur võimaldab ka vähendada kõikumisi suvises ja talvises piimatoodangus ning poegimisaegu seada vastavalt turunõudele. Seega ühtlustub piimatoodang ja kaob sesoonsus võlekspordist.

Käesoleval kevadel tuleb alustatud riiklikku rohumaade ülesharimise aktsiooni pidada kõigiti aja- ja otstarbekohaseks. Seda aktsiooni tuleb jätkata järgnevatel aastail palju suuremas ulatuses, milleks on tarvis määrata senisest suuremaid toetussummasid.

Söötade tootmine põllul.
Fodder Grown on Fields.

Rohumaade kultuuri arendamine ükski ei suuda siiski lahendada karja söötmisprobleemi täielikult. Rohkema, väärtuslikuma ja odavama sööda saamiseks, eriti talviseks söötmisperioodiks, on vaja ümberkorraldusi sööda tootmises ka põllul. Põllultoodetavate söötade — söödateravilja, põldheina, söödajuurikate ja kartulite oma-

hinna allaviimise kõrval, mis peaks tulema toime parema maaharimise, väetamise, taimehoole jne. abil saavutatud saakide tõstmise kaudu pindühikult, on tarvilik panna suuremat rõhku segavilja külvipinna laiendamisele kaera ja odra arvel. Segavili (kaer + pelusik või viikk) on meie katseandmeil kasvukindlam, saagirikkam ja lämmastiku suhtes vähem nõudlik kui puhas kaer. Seejuures sisaldab kaer 92 gr seeduvat valku ühe sü kohta, segavili aga, milles kaks-kolmandikku kaera ja üks-kolmandik pelusik, ümmarguselt 120 gr, s. o. umbes niipalju kui vajatakse seeduvat valku iga tootmissööda sü kohta. Segavilja valgurikkus ja kasvuparemused on igatahes sellised, et temaga võib asendada eriti puhas kaera.

Külvikordade ümberseadmisega on võimalik kohati suurendada põldheina külvipinda ja laiendada (Lõuna-Eestis) kartulikasvatust. Meil peetakse veel üsna laialt üheaastast põldheina. Rohkema põldheina saamiseks võiks tulla kõnesse suuremal määral ka teise aasta põldheina pidamine. Seks tuleksid praegused 4—5 väljalised külvikorrad muuta vähemalt 6-väljalisiks. Suuri kasutamata võimalusi sööda saamiseks põllult näib olevat ka veel kesa arvel. Kesa peetakse meil rohkem ja see on enamasti umbrohtude kasvukohaks. Ometi võiksime keskmiste ja raskemate muldadega kesamail, ilma et talliviljade saagid selle all eriliselt kannataksid, kasvatada hea eduga kesavikki. Viimane on suurepärane sööt piimakarjale nii suvel kui talvel.

Kuigi rohkema ja väärtuslikuma sööda saamiseks põllult mõningad ümberkorraldused külvikordades osutuvad vajalikeks üksikute söödakultuuride külvipindade laiendamise suunas, on meil saagid pindühikult veel väga madalad. Seepärast tuleb söödapindade laiendamisest pidada tähtsamaks saakide tõstmist parema maaharimise, otstarbekama väetamise, parema taimehoole, taimekaitse korraldamise jne. teel.

Valguprobleemi lahendamine.
The Albumin Problem.

Olulisemaks ülesandeks piimakarja söödabaasi korraldamisel on valguprobleemi lahendamine; seda eeskätt talvisel söötmisel, sest suvisel sööt-

misel laheneb valguküsimus rohumaade kultuuri abil. Valguprobleemi lahendamisele talvisel söötmisel aitavad kaasa ulatuslikum segaviljakasvatus ja valguriikka haljassööda (kesaviki) viljamine kesal. Peale selle on talvises söödas võimalik valgukogust suurendada põld- ja niitheina varasema ning ratsionaalsema koristamisega. Niit- ja sooheinas valgusisaldus kasvab ka ühes rohumaade kultiveerimisega. Põldheinas saaks aga valgusisaldust tõsta väga tunduval määral valguriikkamate taimeliikide kasvatamisega, millest väärib erilist tähelepanu lutsernikasvatus. Valguprobleemi lahendamiseks talvises söödas aitavad peale selle kaasa herne- ja oakasvatus ning mitmesuguste kodumaiste jääkide (lõss, liha-, kala-, verejähud, linakoogid) kasustamine piimakarja söötadena. Viimaste tarvitus võib sündida siiski piiratud ulatuses ja juhulkiult. Seega tuleb panna suurimat rõhku talvise sööda valgukoguse suurendamiseks valguriikka heina saamisele, mis kõige tähtsam silosööda valmistamisel. Silosööda valmistamiseks masinilises ulatuses võimaldavad varakult niidetud põld- ja kultuurheinamaade ädalad, millest heinakuiivatamine meil alatiste vihma sadude tõttu sügisel sageli raskendatud. Sillematerjalina võivad peale selle tulla kõnesse haljaskesavik ja piiramatus ulatuses erisilotaimed, nagu mesik, loomakapsas, päevalill jt.

Kõrgemate piimatoodangute puhul muutub valguprobleemi lahendamine kodumaiste söötadega raskeks, kuna takistusi tekitab söötade madal kontsentratsioon. Kontsentratsiooni tõstmine on võimalik osalt juur- ja mugulviljadega, kuid abinõusid sellest ülesamiseks tuleb otsida ka tõuaretusest. Selekttsioonil tuleb pöörata suuremat tähelepanu nende loomade järglasile, kelle laktatsioonisurved sisaldavad vähem järske kõrgustikke (suuri maksimume), s. t. kelle emade piimannid on madalamad, kuid püsivalt ühtlased.

Toorsöötadega varustamine.
Supply of Fresh Fodder.

Ulatuslik silosööda valmistamine lahendab vajaliku toorsööda küsimuse talvisel söötmisel. Silosööda kõrval

on siiski tarvilik arendada kohati juurviljakasvatust ja kartulite söötmist piimakarjale.

Kõrgemate saakide puhul ei tule si juurviljas nii kallis kui arvestatakse tavaliselt. Nii, näit., tulid Põllumajandusliku Raamatupidamistalituse andmeil 1933/34 p/a ühe si juurvilja tootmiskulud saagiga üle 300 kv ha-lt 14,65 snt. Kartulisöötmine piimakarjale väärib erilist tähelepanu Virumaal, kus turustamist mitteleidva kartuli realiseerimisega on viimastel aastatel olnud suuri raskusi. Aga ka teisis piirkonnis, arvestades kartulikasvatuse mitmesuguseid paremaid juurviljakasvatuse kõrval (nagu meie põllumeeste suuremad kogemused kartulikasvatuses, kartulite kindlam saak jne.), osutub kartul tähtsaks piimakarja toorsöödaks. Seks otsustabeks on tarvis, peale saagi tõstmise pindühikult, suurendada kohati ka kartuli kasvupinda, sest muidu ei jätku igalpool kartuleid piimakarjale.

Et silosööt toorsöödana täidab ühtlasi valgumaunustaja ülesandeid, annab silosööda valmistamine talvise söötmise korraldamiseks põhjaneva tähtsuse. Silosööda valmistamisele ja selle levitusele käsikäes rohumaade kultuuri laienemisega tuleb seepärast pöörata erilist tähelepanu.

Abinõusid sööda- baasi arendamiseks.
Means to Improve Feeding Conditions.

Peale riikliku võihinna kindlustamise tootmist tasemele, mis on kogu tegevuse aluseks, on vajalik söödabaasi korras-

tamist mõjustada veel eriabinõudega, vastasel korral töö sel alal ei arene tarviliku kiirusega. Neist eriabinõudest tuleb mainida kõigepealt premeerimise jätkamist rohumaade ülesharimisel ja söödabaasi korramist ergutavaid võistlusi. Viimased ei ole meil seni leidnud peagu üldse korraldamist, välismaal on need aga sagedased.

Et rohumaade üles harimisel väikseimate kuludega saavutada maksimaalseid majanduslikke tulemusi, on peetud¹⁾ tarvilikuks vastava uudismaade harimiskava koostamist. Nimetatud kava koostamiseks on juba sellekohase seaduseelnõu esitamisega astunud vajalikud sammud. Seepärast võib loota, et rohumaade ülesharimine sünnib edaspidi kavalikult vajaliku kiirusega.

Tähtsamad võistlused, mis välismaade

¹⁾ Rohumaade propaganda-aasta nõupidamine 1934. a.

eeskujul ka meil söödabaasi arendamise otsarbel peaksid tulema korraldamisele, on järgmised:

- 1) kultuurkoplite asutamise võistlused,
- 2) põldheina kasvatus võistlused,
- 3) segavilja kasvatus võistlused,
- 4) juurviljamaa ettevalmistamise, juurvilja harvendamise ja kasvatamise võistlused,
- 5) haljaskesaviki kasvatamise võistlused,
- 6) kaunvilja kasvatamise võistlused,
- 7) silosööda valmistamise võistlused,
- 8) kartuli söötmise võistlused,
- 9) heinaseemne kasvatus võistlused,
- 10) kunstväetiste tarvitamise võistlused,
- 11) sönnikukoguse ja -hoiu võistlused.

Loetletud võistluste korraldamine ei nõua riigilt suuri väljaminekuid ergutuspreemiade näol, sest need peaksid tulema toime kohtadel tihedas seoses tasuta nõuande ja selgitustööga, mille tagajärjel saavutatud korras- paremused juba ise on suureks tasuks osavõtjale. Küll on aga võistluste korraldamisel laiemas ulatuses suuri raskusi tarviliku nõuande ja selgitustöö alal. Meie maatulunduskonsulentide võrk on praegu niivõrd hõre, et see vaevalt suudab kanda praegusest suuremaid töökoormisi. Oma otsekoheste ülesannete täitmise kõrval olid konsulendid juba käesoleval aastal koormatud üle ainuüksi rohumaade premeerimistöödega. Rohkemate võistluste korraldamiseks ja sellega seotud intensiivse selgitustöö tegemiseks ei jätku neil enam aega.

Söödabaasi kiiremaks arendamiseks on seega tarvilik suurendada kõigepealt põllu-

majanduslike nõuandjate (m.-konsulentide) arvu. Loodetavasti laheneb see küsimus Põl- lutöökoja seaduse muutmisega, mis praegu teoksil.

Söödabaasi korraldamisel väärib erilist tähelepanu silosööda valmistamine. Peale silosööda valmistamist ergutavate võistluste korraldamise on tarvis ala edendamist soodustada odavaprotsendilise laenu ja toetuste andmisega püsivate (betoon-) silohoidlate ehitamiseks. Samaks otstarbeks nõuab lahendamist ka A. J. V. sööda valmistamiseks patendiõiguse muretsemine soomlasilt.

Kokkuvõte. Eelkäsitlusest järgneb, et piima-
Summary. karja söödabaasi korraldamisel on meil esmajärguliseks ülesandeks maaviljuse tõstmine. Seda sihti tuleb taotleda põllu- kui puhtsöödakasvualadel, eeskätt aga väheviljakate rohumaade ülesharimise teel. Rohumaade kultuuri liikumine ja selle ergutamine vastavate preemiatega omab sööda- baasi korraldamise seisukohalt erilise tähtsuse. Seega alanevad piimatootmiskulud ja lahenduvad söötmise erinõuded (valgu- ja toorsöötade küsimused), samuti tootmise üksikasjad (toodangute ühtlustamine). Põl- lut rohkema ja väärtuslikuma sööda saami- seks on, peale ha-saakide tõstmise, kohati vajalikud ka ümberkorraldused põllukasusta- misviisides.

Kõiki neid ülesandeid saab lahendada nõuande ja propaganda korras, kusjuures on tarvis suurendada põllumajanduslike nõuandjate arvu eeldusel, et võlhinna kindlusta- mine jääb kehtima.

TOOSTUS JA KAUBANDUS

ITAALIA OSATAHTSUS EESTI VÄLISKAUBANDUSES.

ITALY'S SHARE IN ESTONIAN FOREIGN TRADE.

18. XI. k. a. jõustusiid Rahvasteliidult soo- vitatud majanduslikud sanktsioonid Itaalia vastu. Ka Eesti Rahvasteliidu liikmena on pannud kehtima vastavad sanktsioonid. Tekib küsimus, millised järeldused võiksid olla sanktsioonide teostamisel Eesti väliskau- bandusele ning majandusele üldse, seepärast

jälgime siinkohal mõlema maade vahelist kaubanduse arengut.

Eesti-Itaalia kaubavahetus põhineb mõ- lema riigi vahel sõlmitud ajutisel kaubandus- kokkuleppel (RT 1929., nr. 1), aniline jõus- tus teatavasti 29. II. 1929. Mainitud kauban- duskokkulepe sõlmiti vastastikuse enamsoo-

dustuse õiguse alusel, puudutades sisse- ja väljaveotolle, kaitses, sissenõudmist, transiiti ning muid kaubandusküsimusi, tehes enamsoodustatavate riikide juures vaid üksikuid erandeid. Ehk küll mainitud kokkulepet nimetati „ajutiseks” ning lõpliku kaubanduslepingu sõlmimiseks alustati kohe läbirääkimisi, ei andnud see tagajärgi ning lõplik kaubaleping Itaaliaga puudub meil tänapäevani.

Itaalia osatähtsus meie väliskaubanduses on üldiselt väike; seda võime öelda ka Eesti osatähtsuse kohta Itaalia väliskaubanduses. Nähtavasti eelnimetatud asjaolu tõttu ajutine kokkulepe on vastanud seni mõlema maade vahelisele kaubandusarengule küllaltki rahuldavalt ning teinud üksikasjalisema kaubalepingu veel mitte hädavajalikuks.

Eesti-Itaalia väliskaubanduse bilanss

(tuh. kr.)

Estonian-Italian Trade Balance (in 1000 Kr.).

	Sissevedu Itaaliast Imports from Italy	Väljavedu Itaaliasse Exports to Italy	Väljaveo (+) sisseveo (-) ühekaal. - Balance: Exports (+) Imports (-)	Itaalia osatähtsus Eesti üldsisseveos % — % Share of Italy in Total Imports of Estonia	Itaalia osatähtsus Eesti üldväljaveos % — % Share of Italy in Total Exports of Estonia
1925 10 kuud	878	972	+ 94	1,6	1,5
1924	902	633	— 369	1,6	0,7
1923	461	142	— 319	1,2	0,0
1922	532	39	— 493	1,4	0,0
1921	472	0,4	— 471,6	0,8	0,0
1920	451	4	— 447	0,4	0,0
1929	1 028	12	— 1 011	0,8	0,0

Jälgides Eesti-Itaalia väliskaubanduse bilansi arengut ülalmainitud andmete valgustusel leiame, et see on kujunenud üldiselt Eesti kahjuks. Alates 1929. a. kuni käesoleva aasta 1. XI Eesti on ostanud Itaaliast 4,7 milj. kr. ja müünud sinna vaid 1,7 milj. kr. eest; seega on Eesti-Itaalia ligi seitsme aasta kaubandusbilanss passiivne Eestile umbes 3 milj. kr. väärtuses.

Vaadeldes Eesti-Itaalia kaubavahetust üksikute aastate järgi näeme, et alates 1929. a. kuni käesoleva aastani Eesti-Itaalia kaubandusbilanss oli passiivne Eestile; seda eriti varem aastail, mil väljavedu ei olnud peagu mainimisväärski. Tänavu alles esimest korda vastav kaubavahetus näib kujunevat tõenäoliselt aktiivseks Eestile.

Eesti-Itaalia vaheline kaubandus moodustab nende maade üldisest väliskaubandusest äärmiselt väikese osa, seda peamiselt Itaalia suhtes. Seitsme aasta keskmine Eesti sissevedu Itaaliast moodustab 1,1% Eesti üldsisseveo väärtusest, kuna vastav väljavedu varem aastail oli äärmiselt väike ning alles viimase kahe aasta jooksul on suurenenud pisut. Itaalia suhtes, kelle väliskaubanduse läbikäigud mitmeid kordi on suuremad Eesti omist, vastavad arvud loomulikult on palju väiksemad ning vähemolulised.

Kunstsiidilõng ja -niit on olnud tähtsamaid sisseveokaupu Itaaliast viimaste aastate jooksul. Varem aastail oli kunstsiidi sissevedu Itaaliast hoopis väike, kuna see domineeris esmajoones Saksast, Hollandist ning Šveitsist. Alates 1933. a. Itaalia aga muutus meie tähtsaimaks kunstsiidiga varustajaks; nimetatud aastal Itaalia osatähtsus võrdus 37% meie kunstsiidi üldsisseveost, olles tähtsuselt esimene sisseveomaa, surudes Saksa teisele (kohale. Itaalia osatähtsus tõusis aga eriti mõõdunud aastal, nimelt 59%-le, seega üle poole sisseveetavast kunstsiidist ostime Itaaliast. Sama tendentsi võime märgata ka käesoleval aastal, mis tingitud nähtavasti sellest, et Itaalia kunstsiid osutus odavamaks Saksa omast.

Eesti osatähtsus Itaalia vastavas väljaveos on aga väga väike: 1932—34. a. keskmine võrdub 0,3%-le; varem aastail see oli veel väiksem.

Kübarakuplite sisseveos etendab Itaalia juba pikemat aega tähtsat osa. Viie viimase aasta keskmine osatähtsus võrdub 52,4%-le. Kübarakuplite üldsissevedu on olnud meil kõikuva iseloomuga, osutades üldiselt tõususuunda; kübarakuplite import Itaaliast aga on näidanud pidevat ning kiiret tõusu: 1930. a. tõime sisse Itaaliast kübarakupleid 7 tuh. kr. väärtuses, 1932. a. 14 tuh. kr. ja 1934. a. 20 tuh. kr. eest. Teine tähtsam sisseveomaa oli Tšehhoslovakkia, ent tunduvat kõikumama iseloomuga.

Toorsiid. Osatähtsused on siin üksikul aastail muutlikud — 8%—90%. Eriti suur oli Itaalia osatähtsus 1932. a. Samuti nagu suhteliseltki, osutavad ka absoluutsed arvud suurt muutlikkust toorsiidis sisseveos Itaaliast — 5 tuh. kr. (1934. a.), 102 tuh. kr.

(1932. a.). 1933. a. alates paistab silma, et Eestil on kasulikum osta toorsiidid Prantsusest ning 1934. a. juba ligi 80% toorsiidid üldsisseveost langebki Prantsusele.

Hästi on Itaalia suutnud varustada meid sidrunitega: keskmiselt üle 85% meie aastasest sidrunite sisseveost on tulnud Itaaliast, s. o. umbes 125 tn. Et aga sidrunite väljavedu Itaaliast ulatub aastast keskmiselt 250 000 tn-le, siis on täiesti arusaadav meie sisseveo väike osatähtsus vastavas Itaalia ekspordis (keskm. 0,05% aastast).

On märkimisväärne, et sidrunite sissevedu oleme hakanud arendama viimasel ajal ka Hispaaniast ning tundub, et Hispaania võib olla lähemas tulevikus võtab meie varustamist sidrunitega enda ülesandeks.

Apelsinide sisseveos Itaalia osatähtsus oli suur eriti 1929—32. a., olgugi et absoluutsed arvud näitasid suurt langust, kuna langust osutas ka apelsinide üldsissevedu. 1933. a. alates hakkas meid varustama apelsinidega tähelepanuväärselt Hispaania, surudes Itaalia tagaplaanile.

Mainimisväärt oleks ka lambakarunahkade sissevedu Itaaliast. Kuni 1932. a. varustas meid tähendatud nahkadega peamiselt Saksast, kuna sissevedu Itaaliast puudus täiesti. 1932. a. alates vähenes lambakarunahkade sissevedu tunduvalt ning järgmisel aastal näeme, et Itaaliast ostame juba tunduvalt rohkem lambanahku kui Saksast. Sama nähtus kordus ka 1934. a., ning ka k. a. püsis sama tendents.

Puhastatud väävlisissevedu on viimasel paaril aastal toimunud enamuses Itaaliast. Varemalt importisime seda peamiselt Saksast.

Peale eelmainitute veame sisse Itaaliast veel rida kaupu, ent siiski väikesel määral. Nimetada võiks näiteks kanepit, riitsinusõli, tomateid, pähkleid, mitmesuguseid maitseaineid ning seemneid. Väike tähtsus on mineraalidel, nagu marmor, savi, kivivaht. Mainimisväärt osa moodustavad ka keemiatööstussaadused, nagu sidrunihape ja selle soolad, viinakivihape, parkimiseekstraktid, päevapildifilmid (toored), samuti ka igasugused nõõbid ja kinnitid.

Itaalia sisseveo arengus võiksime märkida veel, et viimaseil aastail meie tellimiste suu-

renemine Itaalias on toimunud esmajoones üksikute kaupade impordi languse arvel Saksast. See asjaolu nähtus nii kunstiidi, lambakarunahkade, väävlis kui ka muude kaupade juures.

Kui meie sisseveo juures Itaaliast võisime märkida terve rea tähtsaid kui ka vähem-tähtsaid kaupu, siis Eesti väljaveo juures Itaaliasse peame nentima hoopis vastupidist.

Meie tähtsamaist tööstussaadustest Itaalia on ostmud pidevamalt vaid vineeri. Sellegi saaduse väljavedu Itaaliasse hakkas arenema alles 1932. a. (vineeri ja vineertoolipõhju kokku 26 tuh. kr. väärtuses). Eesti vineer leidis Itaalias peagi tunnustust, eriti lennukitehastes. 1933. a. suurenes seetõttu vineeri ja vineertoolipõhjade väljavedu Itaaliasse veelgi — kokku 132 tuh. kr. väärtuses — ning 1934. a. juba 327 tuh. kr. väärtuses, muutudes tähtsusest Eriti ja Saksast järgi meie kolmandaks vineerivälisurruks. Vineeri ekspord Itaaliasse arenes hoogsalt ka käesoleval aastal.

Tselluloosi väljavedu Itaaliasse on olnud aga väga juhuslik. 1929. a. vedasime välja tselluloosi Itaaliasse 47 tn umbes 8 tuh. kr. väärtuses, moodustades meie tselluloosi üldväljaveo väärtusest samal aastal vaid 0,1%. Järgneva nelja aasta jooksul puudus tselluloosi ekspord Itaaliasse täielikult, ning alles möödunud aastal ekspordisime sinna 50 tn tselluloosi 7 tuh. kr. väärtuses. Sellel kogusel polenud Itaalia suhtes mainimisväärt tähtsust, kui arvestada, et tselluloosi sissevedu Itaalias samal aastal ulatus 255 000 tn-le. Itaalia katab oma tselluloositarvituse pidevalt esijoones impordiga Rootsi ja Austriast. Ka tänava puudus meil tselluloosi ekspord Itaaliasse.

Itaalia ei ole välisurruks ka eesti paberile. Ainult 1932. a. müüdi Itaaliasse 31 tn. trükipaberit ligi 4 tuh. kr. väärtuses, mis tegelikult moodustas vaid 0,7% sama aasta trükipaberi üldväljaveo väärtusest.

Kunstsarve alal Itaalia vastavat turgu meie ei varustanud kuni 1934. a., mil esimest korda vedasime kunstsarve välja Itaaliasse 26 tuh. kr. väärtuses, moodustades ligi 3% meie kunstsarve üldväljaveo väärtusest. Ka tänava ekspordisime tähelepanu-

väärsekt kunstsarve Itaaliasse, möödunud 10 kuu jooksul 30 tn 68 tuh. kr. eest.

Eriti kartul on muutunud viimaseil aastail heaks minemialaks Itaaliasse. Kuni 1932. a. puudus vastav väljavedu Itaaliasse täielikult ning meie kartuli tähtsamaks välisturuks püsis kauemat aega vaid Soome. 1932. a. kartuliekспорт Itaaliasse oli veel alles minimaalne (0,4%). Järgneval aastal tõusis vastav väljavedu Itaaliasse tunduvalt ning 1934. a. võrdus see juba 99 tuh. kr., moodustades 41% meie kartuli üldväljaveo väärtusest.

Kartulijahu on ka meie võrdlemisväärtus väljaveoartikkel Itaaliasse; ka siin oli Soome pea eranditult meie tähtsaim välisturg. 1934. a. aga Itaalia osatähtsus tõusis 27%-le ning k. a. 10 kuu möödudes juba ligi 49%.

Käesoleva aasta 10 kuu kaubavahetus Itaaliaga on aktiivne 94 tuh. kr.-ga. Sel puhul tuleks märkida, et seda aktiivsust aitab tõenäoliselt moodustada meie esmakordne nisu väljavedu Itaaliasse 311 tuh. kr. ulatuses. Seega siin oli tegemist vaid juhusliku, mitte korrapärase väljaveoga.

Võttes kokku, millist mõju Eesti-Itaalia kaubavahetuse katkemine avaldab Eesti välis-kaubandusele, võiks ütelda järgmist:

1) Meie üldist väljaveokaubandust vastavate maade kaubavahetuse katkemine ei puuduta oluliselt, kuna Itaalia osatähtsus meie üldväljaveos on väga väike. Pealegi on loota, et saadud kartulisisseveo kontingent jääb jösse.

2) Tunduvam on aga olukorra muudatus mõnele eksporttööstusele, nimelt esijoones meie vineeritööstusele, kes eriti viimasel ajal omi saadusile Itaalias oli leidnud vääriva tunnustuse.

3) Ka meie üldine sisseveokaubandus Eesti-Itaalia vahelise kaubanduse katkemise tagajärjel kannatab vähe. Siin on rida import-artikleid, millistega meid seni varustas Itaalia, juba siirdumas teiste maade kätte. On aga ka selliseid, millistega viimaseil aastail soodsamalt meid hakanud varustama Itaalia. Siin oleks teataval määral vast puudutatud meie tekstiiltööstust kunstsiidiga varustamise alal.

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

● Vangimajade valitsus kavatseb asutada Hanku vangla juurde parkettkivide-tööstuse, kus rakendatakse tööle kuni 100 vahialust. Toormaterjalina tuleks kasutamisele Hanku mõisa väljul ja Hiiu jõe piirkonnas küllusesleiduvad maakivid. Valmistatud parkettkivide suurimaks tarvitajaks osutub Tallinna linnavalitsus, kes tarvitab kive tänavate sillutamiseks. Samuti on väljaveateid, et suuremad kiviplokiid ja tahvid leiavad kasutamist meie kiviraidurite poolt. Täni on parkettkive imporditud Soomest ja ainult väike osa tarvidusest on kaetud Irboska ümbruses asuvate elanike poolt valmistatud kõnealolevaist kivist.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond on andnud loa:

● A. Kreipile, Tartus, Raekoja tän. Nr. 20, vilditööstuse sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 15 töölit. Jõuandjaks aurumasin 25 h.j. ja elektridünamo 25 h.j. Valmis-

tatakse mitmesugust tahvelvilti ja viltjalat-seid.

● Keila villakraasimis-, ketramis- ja kudumistööstus E. Deutsch, P. Sacharov ja F. Schönberg, Tallinas, Soo tän. Nr. 27 asuva villakraasimis-, ketramis- ja kudumistöokoja suurendamiseks. Ettevõttes seatakse üles lisaks praegusile 2 pügamismasinat, 2 villahunti ja 4 kudumistelge ning neile jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 21 h.j. Lalendamistööde läbiviimisega leiab ettevõttes teenistust 250 töölit.

● Ühisus „Võhma eksporttapamajale“ Võhmas, Viljandimaal, vorstivabrikus sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 23 töölit. Jõuandjateks elektrimootorid, kogujõuga 35 KW. Valmistatakse igasuguseid lihakonservtooteid nii sise- kui välis-turule.

● Movša-Aaron Kamenovskyle, Tartus, Karlova tän. Nr. 44—46 asuvas ka-

rusnahatööstuses töö algamiseks. Töökojas leiab tööd 12 töelist. Jõuandjaks elektrimootorid, kogujõuga 20 h.j. Pargitakse ja värvitakse mitmesuguseid karusnahku.

● Eesti Tarvitajateühisuste Keskkühisusele, Tallinnas, Reimanni tän. Nr. 10 asuvas tubakavabrikus seada sisse tolmukogumisruum.

● A.-S. Eesti kunstsarvetehas G. Kerson ja Ko., Tallinnas, Tulika tän. Nr. 7 asuva kunstsarvevabriku suurendamiseks. Ettevõtte suurendamisel tõuseb töölisteametnikkude arv 350-le. Jõuandjaks seatakse üles elektrimootorid, kogujõuga 9 KW.

● Richard Kaups'ile, Tallinnas, Ratskaevu tän. Nr. 16 asuvas trükikojas töö algamiseks. Ettevõtte annab tööd 8 töölisele. Jõuandjaks elektrimootorid, kogujõuga 5 h.j. Trükitakse mitmesuguseid trükkitöid.

● Aleksander Rosenberg'ile, Ravila vallas, Harjumaal, asuvas jahuveski ja villakraasimis-kreramistööstuses. Ettevõtte annab teenistust 5 töölisele. Jõuandjaks vee-

turbiinid, kogujõuga 41 h.j. ja imevgaasimootor 75 h.j.

● O.-ü. „Remedia“, Tallinnas, Püha-vaimu tän. Nr. 11 asuvas keemia- ja kosmeetika-laboratooriumis töö algamiseks.

Kristallklaasitööstus areneb:

● Majandusministeeriumi Tööstusosakond on lubanud U.-ü. Aug. Grünberg ja Ko., Tallinnas, Toom-Kuninga tän. Nr. 10 seada sisse klaaslihvimistöökoda, kus leiab teenistust 30 töelist. Jõuandjaks elektrimootorid, kogujõuga 8 h.j. Lühvitakse imporditavast toorkristallklaasist mitmesuguseid majapidamis- ja kaunistusesemeid.

Seega on tähendatud töökoda juba kolmas omalaladne Eestis; sest peale J. Lorupi klaasivabriku lihvimisosakonna on ka k-m. Th. Kaarmann, avanud kristallitöökoda „Aare“ Tallinnas esialgu väiketööstusena, missugust aga juba lähemas tulevikus kavatsetakse arendada kesktööstuseks. Arvatakse, et mõjub kohalikkude töökodade toodangu turuleilmumine langetavalt kristallklaasist toodete hinnale.

LAEVANDUS

TALLINNA SADAM 16.—23. NOV. K. A. — TALLINN HARBOUR.

Vaatamata hilissügisele oli laevade liikumine Tallinna sadamas möödunud nädalal võrdlemisi elav. Välissõidust tuli 14 liini- ja 18 tramp-laeva. Pooled neist tulid Soomest, nimelt 7 liinilaeva ja 8 tramp-laeva; liinilaevad tõid 120 tn segakaupa ja 167 reisijat, tramp-laevad tulid enamuses tühjalt meilt viima kaupa; ainult 1 laev tõi Soomest gaasiõli ja 1 laev tuli teekonnal Taani meilt võtma moona. Saksast tuli 4 laeva, neist 3 liinilaeva segakaubaga ja 1 laev tühjalt meilt viima sigu. Ingliseest tuli 3 laeva, milledest 2 laeva tõid kaupa — kivisütt ja segakaupa ja üks tuli läbisõidul moona võtma. Rootsist tuli 2 laeva, neist 1 vähese kauba ja reisijatega. Liinilaevu tuli veel Poolast ja Prantsusest, mõlemaid 1 laev, tuues meile väikesel arvul segakaupa. Tramp-laevad peale nimetatute

tulid veel Belgiast, Taanist, Ühendriigest, Venest ja Lätist. Ühendriigest tuli suurem laadung (2100 tn) väävlit ja Lätist (1681 tn) rukist.

Möödunud nädalal väljus 13 liini- ja 16 tramp-laeva. Liinilaevadest läks 7 ja tramp-laevadest 3 Soome. Liinilaevad viisid 251 tn segakaupa ja 156 reisijat, tramp-laevad rukist, metsa ja 1 laev läks tühjalt. Saksa läks 5 laeva metsamaterjali, sigade ja segakaubaga. Inglise läks 1 laev segakaubaga, Rootsi 2 laeva segakaubaga. Kaubaga läksid veel laevad Poola, Belgiasse ja Ühendriigesse, igasse 1 laev. Ühendriigesse läks suurem saadetis (2526 tn) tselluloosi. Laadimata läksid meilt 4 laeva Taani, neist käis 3 laeva meilt moona võtmas, 3 laeva Leningradi, milledest 2 võtsid meilt moona, ja 1 laev Läti.

TEISTE SADAMATE TEGEVUS OKTOOBRI.

ACTIVITY OF OTHER HARBOURS IN OCTOBER.

Teiste sadamate tegevus väheneb järjest. Nii oli ka oktoobris tegevus väiksem eelmisest kuust 14,3% võrra, võttes arvesse sadamatesse sissetulnud laevade mahtu. Kõigisse sadamaisse (peale Tallinna) tuli oktoobris laevu mahu järgi 40 928 net. rgt. eelmise kuu 46 643 net. rgt. vastu. Kuna teiste sadamate tegevus põhineb peamiselt rannasõidul, tingib rannasõit tagasimineku. Tunduval määral langes laevasõit Pärnu sadamas, millist arvu aitas suurendada vähenemine teistes sadamates. Ainult neis sadamais, kust kaudu toimub ühendus saarte ja mandri vahel, püsib tegevus endises ulatuses.

Kaubavedu laevadel vähenes oktoobris võrreldes eelmise kuuga tunduvalt kui

laevasõit. Kaupade läbikäik oktoobris ulatus 19 459 tn eelmise kuu 29 109 tn vastu, olles seega väiksem 33,2% võrra. Väljavedu omab teiste sadamate kaupadeveos ülekaaluva osatähtsuse, moodustades 79,2% üldisest läbikäigust. Väljavedu põhjustas kaubaveo vähenemise laevadel. Väljavedu vähenes välismaale peamiselt Pärnu, Saare ranna ja Paldiski sadamaist. Neist sadamaist veeti oktoobris eelmisest kuust vähem väija metsamaterjali, ehituskive ja kartuleid.

Reisijatevedu oli oktoobris: saabus 5358 reisijat ja väljus 5339. Vastavad arvud kuu varem olid 5547 ja 5596, seega on reisijatevedu pisut vähenenud.

VALUUTAHINNAD. EXCHANGE RATES.

	Tallinna börs				Londoni börs	
	100 \$, 100 £ jne. eest Eesti krooni				1 £ eest \$, Saksa mk. jne.	
	25. XI. 1935		19. XI. 1935		25. XI. 1935	18. XI. 1935
	Ost	Müük	Ost	Müük		
\$ (dollar) . . .	366	374	368	376	4,9356	4,9206
£ (Inglise n.) . .	1811	1835	1811	1835		
Saksa riigimark . .	135,00	138,50	135,00	138,50	12,27	12,285
Soome mark . . .	7,98	8,10	7,98	8,10	227,00 ¹⁾	227,00
Prantsuse fr. . .	24,15	24,45	24,25	24,55	74,97	74,88
Belgia belga . . .	62,00	63,00	62,15	63,15	29,20	29,115
Helveetsia fr. . .	118,45	119,95	119,65	121,15	15,275	15,187
Itaalia liir . . .	29,25	30,00	29,35	30,10	61,00	60,81
Eesti kroon . . .					18,25 ¹⁾	18,25
Rootsi kroon . . .	93,40	94,60	93,40	94,80	19,395	19,395
Taani kroon . . .	80,85	82,05	80,85	82,05	22,40	22,40
Norra kroon . . .	90,95	92,15	90,95	92,15	19,905	19,905
Tšehhoslov. kr. . .	15,15	15,45	15,20	15,50	119,37 ¹⁾	118,87
Hollandi kulden . .	247,65	250,65	249,35	252,85	7,305	7,2475
Läti lant . . .	—	112,50	110,00	112,50	15,12 ¹⁾	15,12
Cerr. rubla . . .					5,702 ¹⁾	5,684
Austria šilling . .	68,56	69,90	68,95	70,35	26,43 ¹⁾	26,25
Ungari pengő . . .					28,00 ¹⁾	27,90
Poola zlott . . .	68,95	69,95	69,25	70,25	28,28 ¹⁾	28,15
Leedu lant . . .	61,50	62,40	61,70	62,90	29,26 ¹⁾	29,25
Danzigi kulden . .	68,95	69,95	69,25	70,25		

¹⁾ 23 XI 1935

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalal.		1935. a.	1934. a.	1933. a.
	18./XI- 24./XI 1935	11./XI- 17./XI 1935	1. I kuni 24. XI	1. I kuni 25. XI	1. I kuni 28. XI
VOI (tonni)	148,0	96,4	10003,0	9466,8	8744,8
Butter (tons)					
Sellest:					
Saksa . . .	94,8	43,5	3926,0	3166,0	3350,8
Inglise . . .	53,2	53,1	5748,9	6107,3	4261,8
Belgiasse . . .	—	—	42,3	15,4	246,8
Soome . . .	—	—	—	2,1	543,0
MUNAD (tuh. tk.) —					
Eggs (1000)	718	678	46 447	34 130	22 359
Sellest:					
Inglise . . .	—	—	21808	19026	6288
Saksa . . .	326	407	19649	10905	12461
PEEKON (tonni) —					
Bacon (tons)	29,3	24,7	2000,6	2255,2	2879,6
LINA (tonni)					
Flax (tons)	71,9	—	4871,7	3186,8	2773,3
Sellest:					
Inglise . . .	21,0	—	2901,1	2267,6	1700,7
Belgiasse . . .	—	—	70,3	121,6	679,7
Soome . . .	—	—	110,3	90,3	113,3
Saksa . . .	—	—	1097,3	576,5	81,6
Prantsusse . . .	50,9	—	61,2	60,5	50,2

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÕITURG — BUTTER MARKET.

Kuigi välisturgudele saadav hind jäi üldiselt eelmise nädala tasemele, noteeriti meie eksportvõihinnaks 145 snt kg eelmise nädala

142 snt. vastu. Võihinna noteeringu tõusu põhjustas Saksa veetud võikoguse osatähtsuse suurenemine, võrreldes eelmise nädalaga.

(Järg lhk. 864).

TAHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD — PRICES AND QUOTATIONS.

English Nomenclature see No. 43.	18/XI	11/XI	%	Oktoober		English Nomenclature see No. 43.	18/XI	11/XI	%	Oktoober	
	24/XI	17/XI		1935	1934		1935.	1935.		1935.	1934
	1935	1935		+	-		+	-		+	-
SUURMÜÜGHINNAD Tallinnas börsikom. noteerin-gute järgi (kr. kv)											
Teravili, jahu ja kartul											
1. Rukis	12,50	12,50	0	12,75	10,34	70. Searasv, sulatamata	80	80	0	78	75
2. Nisu	17,50	17,50	0	17,15	14,12	71. " sulatatud	100	100	0	105	93
3. Oder, õlle	14,00	—	—	—	13,12	72. Loomarasv, sulatamata	50	50	0	54	50
4. " sõõda	14,00	—	—	—	8,60	73. " sulatatud	60	60	0	71	60
5. Kaer	10,13	—	—	—	6,59	74. Heeringad, soolatud	50	50	0	45	50
6. Rukkijahu	14,45	14,80	-1,0	14,77	12,39	75. Räimed, värsked	20	15	+33,3	15	17
7. Rukkijahu	21,75	22,50	-3,3	22,12	19,88	76. Kilud	—	—	—	23	23
8. Nisupüü (kõrgem sort)	31,50	31,50	0	32,40	27,80	77. Riis	60	60	0	75	50
9. Kartulid, ekaport	—	—	—	—	—	78. Riis	43	43	0	42	48
10. " piirituse	2,95	2,00	+2,5	1,85	1,55	78. Manna	28	28	0	28	30
11. " vabriku	1,80	1,80	0	1,68	1,38	79. Kartulijahu	44	44	0	44	44
Piimasaadused ja kunstvõi											
12. Juust õveitat (kg)	1,16	1,16	0	1,24	1,05	81. Sool	4	4	0	5	5
13. Margariin	0,75	0,75	0	0,72	0,67	82. Ristikehin	7,3	7,6	-3,9	7,0	4,9
Koloniaalkaubad											
14. Suhkur	42,63	42,88	-0,6	42,98	42,30	83. Aasahein	5,5	5,5	0	5,6	—
15. Sool, Vene	2,50	2,50	0	2,50	3,20	84. Põletispuud, kase (m ³)	810	810	0	689	568
16. " Saksa	2,50	2,50	0	2,50	3,00	85. " männi	528	528	0	458	422
17. " Inglise	2,60	2,60	0	2,50	—	86. Petroleum (li)	11	11	0	11	12
18. Riis, Burma II	45,75	45,50	+0,5	45,00	43,75	PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE NOTEERINGUD.					
19. Tee, Or. Pek., Tselon (kg)	6,75	5,75	0	5,75	5,75	Rukis — (kr. kv.)					
20. Kohv, Rio, Santos ins.	4,68	4,68	0	4,68	4,75	87. Hamburg (La Plata)	7,16	7,39	-3,1	7,79	0,85
21. Heering., S. Mattias (tunn)	38,50	38,50	0	37,80	34,00	88. Chicago	7,15	7,15	0	7,48	10,80
22. " Mattias	42,50	42,50	0	41,90	37,00	89. Winnipeg	6,16	6,00	+2,7	6,07	8,10
Ehitusmaterjal											
23. Telliskivid (1000 tk.)	40,00	40,00	0	40,00	35,00	Nisu — (kr. kv.)					
24. Tsement (tunn) ¹⁾	6,45	6,45	0	6,45	6,83	90. Hamburg (Manitoba I)	14,26	14,04	+1,6	14,88	13,10
25. Lubi	2,50	2,50	0	—	3,18	91. Liverpool	12,03	11,91	+1,0	12,88	10,25
26. Tsinkvalge (kg)	0,45	0,45	0	0,44	0,52	92. Chicago	13,21	12,79	+3,3	13,84	13,27
27. Ooker	0,21	0,21	0	0,22	0,22	93. Winnipeg	11,54	11,35	+1,7	12,25	10,47
28. Värnis	71,00	71,00	0	68,80	64,50	Mais — (kr. kv.)					
Metallid											
29. Raud, sordi	14,00	14,00	0	14,00	14,00	94. Tallinn	—	—	—	—	—
30. Teras, vedru	25,00	25,00	0	25,00	25,00	95. Chicago	8,71	8,63	+0,9	8,78	10,86
31. Inglise	492,50	490,00	+0,5	483,00	495,00	Võli (snt. kg)					
32. Seatina	49,00	48,00	+2,1	45,50	31,00	96. Tallinn	145	142	+2,1	160	113
33. Vasikplekk, punane	185,00	185,00	0	183,00	170,00	97. Kindlustatud hind	160	160	0	138	120
34. " valge	160,00	160,00	0	155,00	155,00	Londonis.					
35. Tsinkplekk	67,50	67,50	0	67,50	68,00	98. Taani	222	222	0	230	197
Riie ja nahk											
36. Puuvillanerlie, bjas (mtr)	0,56	0,56	0	0,56	0,56	99. Eesti	198	—	—	—	110
37. " mitkal	0,42	0,42	0	0,42	0,42	100. Läti	—	—	—	—	111
38. Tallannah, Eesti nah. (kg)	—	2,45	—	2,18	2,15	101. Leedu	—	184	—	201	111
39. " Am. nah. I. s.	—	2,70	—	2,46	2,43	102. U-Meremaa	—	—	—	211	127
Kütteained, õlid jne.											
40. Kivistisi, auru, Newcastle	2,05	2,50	-18,0	2,51	2,55	Manchesteris.					
41. " sepa	2,75	2,75	0	2,75	2,75	103. Taani	225	225	0	234	201
42. Põlevkivi, I-a s.	0,80	0,80	0	0,80	0,85	104. Eesti	198	196	0	213	136
43. Turvas	—	0,83	—	0,83	0,83	105. Läti	198	194	+1,0	213	134
44. Põlevkiviõli	4,60	4,60	0	4,60	5,25	106. Soome	220	220	0	226	184
45. Nafta, Ameerika ja Poola	10,88	10,25	+1,3	10,25	10,50	107. Rootsi	218	217	+0,5	223	167
46. Petroleum, Vene ja Am.	10,58	9,75	+8,5	10,25	11,05	Berliinis.					
47. Bens., R.-põlevk. sagab. (H)	0,26	0,26	0	0,26	0,27	108. Saksa margivõi	356	356	0	356	379
48. " välimaa, I sort	40,00 ²⁾	40,00 ²⁾	0	40,00 ²⁾	0,29	109. Peen meiereivõi	348	348	0	348	370
VÄIKEMÜÜGHINNAD Tallinnas (snt. kg.)											
49. Rukis	—	—	—	—	—	110. Meiereivõi	337	337	0	337	359
50. Nisu	—	—	—	—	—	111. Kopenhaagens. — Taani	178	178	0	183	153
51. Oder	—	—	—	—	—	Peekon. (snt. kg)					
52. Kaer	10,5	10,0	+5,0	12,9	7,5	112. Tallinn 60 — 72 kg I s.	62 ²⁾	64 ²⁾	-3,1	70	58
53. Rukkijahu	14,1	14,4	-2,1	14,8	12,5	113. " { 55,5—59,5 " " }	57 ²⁾	59 ²⁾	-3,4	65	53
54. Soppujahu	28,0	26,0	+7,7	27,3	18,0	114. " { 72,5—75,0 " " }	58 ²⁾	55 ²⁾	-3,6	61	49
55. Kartulid	3,5	3,2	+9,4	3,8	2,9	Londonis (kõrgem not.)					
56. Piim, II valk	10	10	0	10	9	115. Taani	146	158	-4,6	16 ²⁾	155
57. Lauavõi	175	175	0	171	142	116. Eesti	134	141	-5,0	155	145
58. Kõõgivõi	155	155	0	153	123	117. Läti	—	140	—	154	145
59. Koor, rõõsk (liiter)	108	108	0	108	90	118. Leedu	—	—	—	153	145
60. " hapu	100	100	0	95	95	119. Rootsi	137	146	-6,2	159	147
61. Kanamunad (paar)	13	13	0	12	10	120. Iiri	148	155	-4,5	164	158
62. Sealiha, keeduliha	80	65	-7,7	65	52	121. Poola	180	187	-5,2	152	142
63. " praehiha	70	70	0	70	58	Lina — Võru-Petsari.					
64. Loomaliha, supilliha	40	50	-20,0	41	33	122. Ristna (R)	126	126	0	116	96
65. " praehiha	90	60	-0	68	57	123. Hoffsdreiband (HD)	117	117	0	107	88
66. Vasikalihha, esim. veer.	50	50	0	53	43	124. Dreiband (D)	108	108	0	93	79
67. " tag.	60	60	0	65	52	125. Ordin.-dreiband (OD)	97	97	0	87	70
68. Lambaliha, esim. veer.	45	35	+28,8	45	40	126. L. ordin. dreib. (LOD)	86	86	0	78	62
69. " tag.	50	40	+25,0	51	47	127. Takuprakk (H)	74	74	0	64	50
						Mujal Eesti.					
						128. Ristna (R)	124	124	0	114	98
						129. Hoffsdreiband (HD)	115	115	0	105	85
						130. Dreiband (D)	103	106	0	96	76
						131. Ordin. dreiband (OD)	95	95	0	85	67
						132. L. ordin. dreib. (LOD)	84	84	0	74	59
						133. Takuprakk (H)	72	72	0	62	47

1) fr. Rakvere; 2) 25/XI-1./XII; 3) 18./XI-24./XI; *) 100 kg.

Meie võihinnaks noteeriti Inglises, s. o. Manchesteris 109—111 š cwt, mis on võrdne eelmisel nädalal noteeritud hinnaga. Saksast saadav hind kõvenes vähe, s. o. 0,5 snt kg kohta, olles seega 154 snt kg fob Tallinn.

Või sissevedu Inglisse oktoobris oli 714 820 cwt l. a. sama kuu 729 357 cwt vastu, vähenedes seega 2% võrra. Käesoleva aasta kümne esimese kuu vältel veeti võid Inglisse 8 206 248 cwt, mis on samuti 2% võrra väiksem eelmise aasta sama aja sisseveost. Kogu sisseveost moodustavad impeeriumimaade võikogused 55,5% möödunud aasta 52,5% vastu. Seega on impeeriumimaade s. o. peamiselt ookeanitaguste maade võistlus Inglise võiturul suurenenud.

Võitagavarad Inglises on väiksemad kui eelmisel kahel aastal. Nii ulatus käesoleva kuu esimesel poolel võitagavarade seis Inglises 536 000 kastile 1934. a. 878 000 kasti ja 1933. a. sama aja 565 000 kasti vastu. Seega olid käesoleva kuu esimesel poolel võitaga-

varad 40% võrra väiksemad kui möödunud aasta samal ajal.

Kuna või väljavedu Euroopa karjamajanduslikest maist näitab sesoonset langust ja Saksa imporditud võikogused suurenevad, näib Inglises pakkumine kujunevat veelgi väiksemaks. Seetõttu võib enne jõule loota üldiselt võihindade püsimist ja ka tõenäoliselt paranemist Inglises.

Siseturul maksus või snt kg: Tallinnas — lauavõi 175 snt, köögivõi 150—160 snt, Tartus — lauavõi 175—188, köögivõi 140 kuni 170 snt, Pärnus — lauavõi 175 snt (kaupl.), köögivõi 130—150 snt, Valgas — lauavõi 170 snt, köögivõi 150 snt, Rakveres — lauavõi 180 snt, köögivõi 150 snt, Viljandis — lauavõi 175 snt, köögivõi 145—155 snt ja Narvas — lauavõi 175—180 snt, köögivõi 150—165 snt.

Möödunud nädalal väljaveetud võikogusest läks Saksa 5 548 tonni, Inglisse 1046 tonni ja Tuniisi 10.

PEEKONITURG — BACON MARKET.

Peekoniturul jätkub nõrgenemine. Eesti peekoni kõrgema sordi hind langes veel 4 š võrra tsentnerilt 75 š-le tsentner. Kuue nädala jooksul on peekonihind Inglises langenud 92 š-lt 75 š-le, seega 17 š ehk ca 20%.

Hindade languse kohta arvavad Inglise kaubandusringkonnad, et tarvitajaskond ei ole rahul praeguse peekoni varustamisega. Kui seati sisse peekonikvooote, tõusid hinnad järsku ja langesid uuesti alla, kui tuli ilmsiks pakutava peekoni kvaliteedi ja järjekindel nõrgenemine. Hinnad langesid säärasele tasemele, mis sundis koguni peekonikvooote vähendama uuesti 12,5% võrra jooksva veerandil. Kuid vaatamata sisseveo tunduvale piiramisele jätkus hindade nõrgenemine. Tarvitajaskond ei soovivat maksta neid hindu, mida nõutakse turuloleva peekoni eest. Tarvitaja eelistab tarvitada pigem teisi toitaineid. Ei olevat mingit kasu peekoni sisseveo aegajalisest vähendamisest, et edendada sisemaise peekoni tarvitust enne, kui see on maitsetl vastuõetav ja väga odav. Kuid praegu ei

või kinnitada kumbagi. Neid põhjusil ei aita ka kvooote asendamine sisseveotollidega, enne kui seakasvatavad ja peekonivalmistajad ei tooda kaupa, mida nõuab tarvitajaskond. Ei kvooote, tollid ega juurdemaksud pane tarvita-jaskonda sööma seda, mis temale ei meeldi".

Elmainitud read iseloomustavad selgesti mõtteavaldusi, mis praegu valitsevad peekoni-kaubanduse ringkonnas. Kas need aga mõjutavad Inglise valitsuse seisukohti, selgub alles Inglise-Taani läbirääkimiste lõppemisel, mis peetakse praegu Londonis.

Hinnalangusega Londonis tuli alandada peekonisgade noteeringut 2 snt võrra kg-lt.

Käesoleval nädalal maksavad eksporttapa-majad peekonisgade eest järgmisi hindu:

	I sort	II sort	III sort	IV sort	
60 — 72 kg	62	57	51		Sise-
55 — 59,5 "	57	53	47		туру-
72,5—75 "	57	53	47		hinnad
75,5—80 "	58	49	46		

Möödunud nädalal tapeti 3033 siga 2189 sea vastu eelmisel nädalal.

TAPALOOMADE- JA LIHATURG — CATTLE AND MEAT MARKET.

Veiselihahindades märgiti väikest kõvenemist. Nuumveiste liha maksub praegu 26—38 snt, keskmised 24—28 snt ja lahjad 15—24 snt kg. Eluskaalu alusel tehti tehinguid 13—24 snt kg piires. Veiste ja veiselihahindades on loota kõvenemist.

Vasikate pakkumine ja nõudmine keskmine. Hinnad muutuseta. On loota hindade püsimist.

Lammaste pakkumine keskmine. Nõudmine siseturul lambaliha järgi elav. Siseturul lambalihahinnad kõvenesid 3—5 snt kg-lt. Nuumlambad maksusid 35—40 snt, keskmised ja lahjad 25—35 snt kg. Eksportlammaste hinnaks tapakaalu alusel turustades noteeriti 73—78 snt kg ja eluskaaluhinnaks franko saatejaam 25—33 snt kg. Siseturul makstakse eluskaalust 20—28 snt kg. On loota hindade püsimist.

Sealihahinnad rohke pakkumise tõttu lõdvenesid tugevasti. Noored sead maksuvad praegu 43—52 snt, liha- ja rasvasead 47—50 snt kg. Tõusu ei ole loota. Eluskaalu alusel turustades tehakse tehinguid 40—44 snt kg piires.

Nahkade hinnad. Veisenahahinnad tõusid nädala jooksul tugevasti. Toornahkade st makstakse praegu 80—83 snt ja soolatult 90—95 snt kg. Vasikate nahad tükiviisi kr. 3.80—4.20 ja kaalus üle 3,5 kg — kr. 1,20—1,30 kg. Lambanahkade hinnad endised (kr. 1.50—4.00 tk.).

Lihahinnad teiste linnade turgudel (snt kg).

	Sealiha	Veiseliha	Vasikaliha	Lambaliha
Tartu	47—52	15—28	25—35	25—35
Viljandi . . .	50—55	20—25	30—35	25—30
Valga	40—45	30—35	30—35	30—35
Rakvere . . .	45—52	20—36	30—45	32—40
Narva	50—60	20—35	35—45	33—50

KANAMUNATURG — EGG MARKET.

Kuigi möödunud nädalal kanamunade hind Inglises kõvenes vähe, noteeriti meie eksportmunade hinnaks 120 snt kg eelmise nädala 125 snt vastu. Noteeringu tagasiminekut põhjustas Saksast kui ka Tšehhoslovakkiasaadava hinna nõrgenemine. Vastavalt noteeringule maksavad eksportõrid vähemalt

50 gr raskustest munadest	66 snt kümme ehk 13,2 snt paar
55 " " " "	70 " " " 14,0 " "
60 " " " "	73 " " " 14,6 " "

Praegu näib käesoleval aastal olevat saavutatud väliseturul kõrgeim tase, millest alates algab hooajaline langus. Kuna meie kanamunade eksport praeguste andmete järgi näib kestvat kaks või kolm nädalat, ei ole välisuru seisukorra kujunemisel talvekuul meie munahindade liikumisele suurt tähtsust.

Munakaubanduse kujunemine tähtsamais importmais on liikunud erinevalt. Nii oli kanamunade sissevedu Inglisse oktoobris 9 prots. võrra üle möödunud aasta sama kuu taseme. Seejuures üksikute riikide sisseveokogused on näidanud tunduvat muutust. Nii vedasid vähem kui möödunud aasta ok-

toobris: Austraalia 24%, Iiri 35%, Rootsi 23%, Hiina 65% ja ka Eestist on kanamunade import vähenenud üle 50% võrra. Sissevedu on aga suurenenud: Taanist 32%, Poolast 44% ja Hollandist 60% võrra. Käesoleva aasta esimese 10 kuu jooksul on kanamunade sissevedu Inglisse 16 124 133 s. sada (120 tk.) möödunud aasta sama aja 15 324 353 s. s. vastu. Seega on kogu kanamunade sissevedu suurenenud 5% võrra.

Ka Saksa suurenes kanamunade sissevedu oktoobris 145,5 milj. tükile 1. a. oktoobri 137,5 milj. tk. vastu. Seega on sissevedu koguselt suurenenud ligi 6%, kuna väärtuselt langenud 2% võrra. Käesoleva aasta esimese 10 kuu jooksul veeti mune Saksa 881 milj. tk., seega ligi 20% võrra vähem kui möödunud aasta samadel kuudel. Kuna ka väärtus on langenud umbes sama võrra, siis selgub, et Saksast saadud munade hind on enam-vähem eelmise aasta hinna tasemel.

Siseturul maksusid keskmise suurusega kanamunad snt paar: Tallinnas 12—14 snt, Tartus 13—15 snt, Pärnus 13 snt, Valgas 14—15 snt, Viljandis 15 snt, Võrus 14—15 snt ja Narvas 15 snt paar.

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahind tõusis möödunud nädalal Tallinnas. Tõusu põhjuseks oli vähene kokkuleitava piima kogus toodangu madalseisu tõttu kui ka asjaolu, et kr. 160-ale kindlustatud või hind muutis maal meiereidesse ja linna müügil piima hinnavahe liiga väikeseks. Möödunud nädala algul tõstsid Tallinna piimaärid kõikide piimaliikide hindu 1 sendi võrra, mis müüdi mõju on avaldanud ka karjapidajate poolt otse kauplustesse müüdiva piima hinnale.

Piimahinna noteerimiskomisjoni koosolekul 25. nov. s. a. noteeriti I valiku rööskpiima hinnaks müügil piimakauplustele 11 snt ja müügil piimatööstustele 10 snt. II valiku rööskpiima hinnaks müügil piimakauplustele

10 senti ja müügil piimatööstustele 8—9 senti liitrist.

Nagu noteeritud hindadest näha on piimahinnad kõikidelt liikidelt, peale 1 valiku rööskpiima, müügil piimakauplustele 1 sendi võrra tõusnud. Tendents on kindel, hindade vähene tõus ka edaspidi võimalik.

Teistes linnades maksti möödunud nädalal väikemüügil I valiku rööskpiimast: Tartus 12—13 snt (pudelites), Rakveres 11 snt (pudelites), Narvas 10—11 snt, Viljandis 13 snt (pudelites) liitrist. II valiku rööskpiimast: Tartus 8—9 snt, Pärnus 11 snt, Narvas 9—10 snt, Võrus 10 snt, Rakveres 9 snt, Viljandis 10 snt, Valgas 8—9 snt ja Kuressaares 8—9 snt liitrist.

TERAVILJATURG — GRAIN MARKET.

Möödunud nädalal näitasid nisuhinnad tähtsamal turgudel tõusutendentsi. Suurem hinnatõus esines Chicagos, kus möödunud nädala keskmine hind ületas eelmise nädala taseme koguni 42 sendi võrra kv-lt. Teistel turgudel oli tõus väiksemaulatuslik ja kõikus 12—22 sendi piires. Rukkiturg oli endiselt kõikuv — nii jäid noteeringud endiseks Chicagos; Winnipegis näitas noteering 16 snt võrra paranemist, kuna samal ajal langes hind Hamburgis koguni 23 snt võrra. Möödunud nädala kohta noteeriti tähtsamal teraviljaturgudel järgmised hinnad kr. kv kohta (sulgudes eelmise nädala noteeringud):

rukis Chicago 7.15 (7.15), Winnipeg 6.16 (6.00), Hamburg (La Plata) 7.16 (7.39);

nisu: Chicago 13.21 (12.79), Winnipeg 11.54 (11.35), Hamburg (Manitoba I) 14.26 (14.04), Liverpool 12.03 (11.91).

mais: Chicago 8.71 (8.63).

Teatavasti korraldas Majandusministeerium Saaremaal vallavalitsuste kaudu uue järelepärimise sealsete talupidajate teraviljamüügi võimaluste kohta. Senini on saabunud vastuseid 12 vallavalitsuselt (üldse 16 valda), millest nähtub, et üheski Majandusministeeriumi ankeedile vastanud vallas ei leitud rukki-ega nisumüügisoovijaid. Lähemal ajal selguvad ka

ankeedi tulemused ülejäänud neljas vallas, mis otsustavad oma pakkumiskogusega teiskordse riikliku teraviljaostukorralduse Saaremaal. Juhul, kui pakutav kogus osutub väga väikeseks, ei teostata ostu üldse.

Lätist ostetavast 8000-tn-sest rukkikogusest on juba kohal 3400 tn. 26. skp. saabub 1600 tn-ne saadetis, — seega on käesoleva nädala alguseks toodud sisse 5000 tn läti rukist.

Börsikomitee noteeringul 20. XI jäid teravilja- ja jahvatussaaduste noteeringud peale A/s. Roternanni rukkijahu ja rukkipüüli endisele tasemele. Roternanni veskis langes nii kõrgema kui ka madalamakvaliteediline rukkijahu 30 snt kv-lt, — praegune hind on 14.10—14.50 kr. kv. Rukkipüüli hind noteeriti 20—21 kr. kv, mis on madalam eelmise nädala hinnatasemest kummalgi sordilt 1 kr.

Väikemüügihindad siseturul (kr. 10 kg.).

	Tal- linn ¹⁾	Tartu	Valga	Rak- vere	Vil- jandi ²⁾	Narva ¹⁾
rukis	0,15	1,15	1,20	1,25	1,20	0,15
nisu	0,20	1,70	1,80	1,70	2,00	0,20
oder	0,16	1,10	0,90	1,30	1,60	0,14
kaer	0,13	0,35	0,80	1,00	1,00	0,12
rukkijahu . .	0,17	1,25	1,30	1,45	1,40	0,16
sepikejahu . .	0,25	2,20	2,80	1,80	2,50	0,22

¹⁾ kg hinnad.

²⁾ hinnad kauplustes.

LINATURG — FLAX MARKET.

Lääne-Euroopa linaketramis- ja kudumisvabrikud on viimaste nädalate kestel saanud rohkesti tellimisi linaste lõngade ja riide peale ja nende kaupade hinnad on tõusnud. Samal ajal (k. a. novembri esimesel poolel) on venelased lisaks senistele sõlminud uusi müügilepinguid värske lina peale endiselt kõrgelpüivate hindadega. Arvatavasti on venelased sõlminud müügilepinguid juba umbes 15 000 tn värske lina peale. Ka lätlased on müüinud juba umbes 2000 tn värsket lina. Eesti värske lina senine eksport ei ulatu veel 100 tn-ni. Üldine meeleolu püsib linakaubanduse kõigis keskustes kindel.

Dundee linabörsil noteeriti Ida-Euroopa linade hindu cif Ida-Inglise sadamad 1 ingl. tn eest naelsterlingites järgmiselt:

	20. XI 35	19. XI 35	21. XI 34
Petseri-Võru R	£ 82	£ 82	£ 69
Läti Liivi R	£ 83	£ 82	£ 69
Vene kastelso IV gr. I s.	£ 92	£ 90	£ 72/10
Pärnu takk I s.	£ 61	£ 60	£ 47

Petseri laadal 15. XI 1935 ostsid kaupmehed talupidajailt kokku umbes 100 000 kg (10 vagunit) lina, hinnaga 125—127 snt/kg

ristna standardsordi alusel ja umbes 16 000 kg (1 vagun) linaseemneid hinnaga 18—20 snt/kg 90% puhtuse alusel. Näib, et linaseemnete kokkuost Petserimaal on juba jõudmas lõpule, kuna aga lina turuletulek samas pääseb hooгу alles detsembris.

Tallinnas linahindade noteerimiskomisjoni koosolekul 22. XI 1935 noteeriti lina kokkuostuhinnad franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel 1 kg eest sentides järgmiselt:

	Petseri- ja Võrumaal	Mujal Eestis
ristna	R 126	124
hoffsdreiband	HD 117	115
dreiband	D 108	106
ordinaardreiband	OD 97	96
low-ordinaardreiband	LOD 86	84
takuprakk	H 74	72
takk I sort		86
" II "		74
ehitustakk		17

Tendents püsiv.

Toodud noteering on võrdne eelmise nädala omaga, kuid 2 sendi võrra iga sordi 1 kg kohta kõrgem kui 2 nädalat tagasi.

KARTULITURG — POTATO MARKET.

Läinud nädalal saadeti kartuleid Rootsi üle 1000 kv. Suurem osa läks purjekatega Paldiskist, kuna üks väiksem saadeti läks ka Tallinna sadama kaudu. Arvatavasti sellega lõppeb kartulite saatmine Lääne rannast Rootsi.

Seemnekartuleid läinud nädalal välja ei läinud kuid loota on, et neid edaspidi veel läheb. Maal raudteejaamades seemnekartulite vastuvõtt on lõppemisel. Läinud nädala külmad ilmad takistasid kartulite kokkuvõtmist ja teiseks seemnekartulite tagavaradest suurem osa on juba müüdud. Praegu suuremad kartulite ostjad on tärkliis- ja piiritusvabrikud.

Läinud nädalal kartulihinnad tärkliisvabrikutes veidi paranesid. Samuti ka Paldiskis kokkutoodud kartulitest maksti 20 senti kv'lt rohkem.

Kartulihindade noteerimiskomisjoni koosolekul 25. XI 1935. a. Börsikomitee ruumes noteeriti järgmised hinnad:

1. Söögikartul: Viru rannas kr. 1,80—2,00 kv. Lääne rannas kr. 2,00—2,30 kv.

2. Tööstuskartul: tärkliisvabrikutes kr. 1,65—2,10 kv., Põhja-Eesti piiritusvabrikutes kr. 1,80—2,10 kv. Lõuna-Eesti piiritusvabrikutes kr. 2,00—2,40 kv.

AEDVILJATURG — VEGETABLE MARKET.

Aedviljaturul seisid hinnad eelmise nädala hindade tasemel. Õunteturul võis märgata hinnatõusu vaid serinka õuntel, kuna serinka sügisõuna tagavarad on jõudnud juba

lõpukorrale osutub sügiseti Tallinna turul hästinõuetavaks õunaks. Soome turule nõuti ainult sibulõunu ja Tartu roosiõunu, millede hind aga püsis siiski eelmise nädala hinna-

tasemel. Sibulate, kurkide ja sigurite hinnad seisid samuti möödunud nädala tasemel, kusjuures sigurite hind näitas pigem langust kui tõusu. Aedviljade väljavedu kasvas eelmisel nädalal võrreldes üle-eelnevaga. Meilt veeti välja 18.—23. XI-ni.:

sibulaid	15 850 kg	Soome ja
	2 000 "	Inglise,
sigureid	25 000 "	Soome,
õunu	16 708 "	Soome,
kurke, marineeritud	883 "	Soome,
kurke, konserveeritud	312 "	Soome,
jõhvikaid	4 800 "	Inglise ja
	6 452,5 "	P.-A. Ühendriig.

Tallinna turul maksti jaemüügil:

kaalikaist	8—10	ant	kg
peetidest	12—15	"	"
peakapsast	10—12	"	"
hapukapsast	15—18	"	"
porgandeist	12—15	"	"
õuntest	15—40	"	"
pähkleist	35—40	"	ltr
jõhvikaid	13—15	"	"
määst	140—150	"	kg

Suurmüügihinnad seisid 20—25% võrra madalamal.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return.

AKTIIVA

15. novembril 1935. a.

PASSIVA

1. Kattevara: — <i>Reserve:</i>		1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	34 185 400,84	2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	536 252,43
välisraha	654 403,86	3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
2. Vahetusraha — <i>Subsidiary Coin.</i>	3 138 780,15	a) pangatähed liikvel	38 523 886,—
3. Sisevekslid: — <i>Home Bills:</i>		b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	6 595 855,55	valitsuse	15 818 835,47
põllumajandusl.	1 138 332,66	pankade	6 054 076,39
metsatööstusl.	31 841,18	teised	2 086 842,55
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i>	7 768 039,34	4. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i>	28 909 254,91
valitsusele	490 419,33		9 604 643,32
teistele*)	4 022 739,29		
5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable</i>			
<i>Property and Equipment</i>	2 340 403,08		
6. Muud aktivad — <i>Other Assets</i>	25 068 840,77		
	77 687 041,68		77 687 041,68

Kattevara vahetõõd jooksvate kohustustega: } 55,80%
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laenu Kr. 1 835 658,83
Includes Ekr. 1 835 658,83 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

SOOME.

Soome majandus 1935. a. III-veerandil.

Economic Conditions in Finland During III Quarter of 1935.

Põllumajandus. — Agriculture.

Põllumajanduse olukord on pisut paranenud, põllusaaduste ja karjatoodete hindade tõusu arvel. Alguses mõjutas paranemist asjaolu, et kõrgemate välisturuhindade juures püsisid preemiad endisena, kuid siis tõusid maailmaturuhinnad juba sedavõrd, eriti võiil, et siseturuhinnad jäid kõrgeiks ka peale preemiade alandamist. Möödunud veerandaastal ei selgunud küll lõplikult, kas ja kui võrd püsivaks see tõus kujuneb, kuid sellega kui püsivama nähtusega arvestatakse niivõrd, et valitsus palus 1936. a. eelarves karjasaaduste hindade toetussummadeks tunduvalt vähem krediiti. Paranemist põllumajanduse ja karjatoodete hindadesse on toonud ka soodsalt arenenud väljaveid. Hindade tõus on hoidnud enam-vähem endisel tasapinnal väljaveo üldväärtuse, vaatamata langusele koguses (või, munad, peekon), ning üksikuile aineile, nagu juustule, on leitud uusi turustamisvõimalusi ja ka väljaveateid peetakse paremaiks suurte ostumaade, nagu Inglise ja Saksa, ostupoliitika vabamaksmuutumise tõttu. Karja- ja piimamajanduse osatähtsus suureneb taas viljamajanduse osatähtsuse arvel. Selleks aita kaasa asjaolu, et viljakasvatus on jõudmas juba omavarustuse piireni ja selle suurendamine ei paku põllupidajatele kuigi häid väljaveateid, rääkimata sellest, et otstarbekus põllumajanduses nõuab mitmekesidust tootmise alal, et mitte elada üle järske murranguid ootamata konjunktuurimuutusil.

Põllumeeste kasu hindade paranemisest karja- ja piimasaaduste alal vähenes suurelt osalt metsamaterjalide hindade langusega, kuna tulud metsandusest moodustavad soome põllupidaja eelarves olulise osa. Siin on olukord ja tulevikuväljavaated ebasoodsad. Tuleb arvestada langust nii otsese tulude alal metsamüügist kui ka kaudsete tulude alal metsaraiumisest ja -veost töötlemiseletuleva metsakoguse vähenemise tõttu. Metsa väljaveid ei olnud möödunud veerandaastal koguselt kuigi palju väiksem väljaveost eelmisel

veerandaastal, kuid kevadel tarvituselevõetud abinõud konjunktuuri parandamiseks ei ole veel täiesti avaldamud mõju. Järelikult toodangu vähendamise tagajärjed ilmnevad alles edaspidi.

1935. a. põllusaaki arvestati kokkuvõttes keskmisest paremaks, kuid läinud aastast halvemaks. Suurenemist konstateeriti nisu-, kartulite ja heinasaagis, muidu aga üldist vähenemist. Väärtuse poolest on aga uus saak kuni 20% halvem läinud aastast, sest viljakasvule ja lõikusele olid ilmad mitmeti ebasoodsad. Viljahinnad näitasid siseturul väikest tõusu, kuid üldiselt uudisvili ei jõudnud veel septembris turule.

Tööstus. — Industry.

Tööstuse olukord näitas käesoleva aasta kolmandal veerandil jälle paranemist. Kogu toodangu koguse indeks oli III-veerandil 139, II-veerandil 137 ja aasta tagasi (III-veerandil 1934) 135. Kasvas ka toodangu väärtuseindeks võrreldes II-veerandiga, kuid mitte palju — III-veerandil 114 ja II-veerandil 113, jäädes maha indeksist aasta tagasi, mis oli 117 — ja seda seepärast, et hinnad käesoleval aastal olid tunduvalt madalamad läinud aastast. Areng oli seejuures mitmesugune erialadel.

Tööstustoodangu indeks (1926 = 100)

Indexes of Industrial Production (1926 = 100).

	Kogus — Volume				Väärtus — Value			
	1932	1933	1934	1935	1932	1933	1934	1935
Juulis . . .	100	116	131	141	82	96	113	116
augustis . . .	101	121	138	138	82	103	120	113
septembris . . .	105	121	137	138	85	104	118	113
III veerand	102	119	135	139	84	102	117	114
II	"	101	117	134	83	96	115	113
I	"	97	110	127	83	89	110	117

Siseturutööstus näitas III-veerandil jälle rekordarve nii koguselt kui väärtuselt. Metall ja masinatööstused andsid tulemusi, mida varem ei ole nähtud, kuid ka naha- ja jalanoode, toit- ja maitseainete tööstuse toodang on tähelepanuväärne. Ketrustööstus seevastu näitas tagasiminekut ka III-veerandil, nii et

selle arvud osutusid isegi väiksemaks läinud aasta III-veerandi arvest.

Sisetootmistuse toodangu indeks (1926 = 100) III-veerandil

Production Indexes of Industries Working for Domestic Market (1926 = 100) for III Quarter.

Tootmise ala	Kogus — Volume				Väärtus — Value			
	1932	1933	1934	1935	1932	1933	1934	1935
metallkaup, masinad	87	97	110	180	85	97	112	149
kestrustooted	109	123	142	197	103	121	142	193
nahad ja jalanõud	120	134	193	179	91	110	110	135
ehitustarbed	68	76	108	136	64	67	98	124
toit- ja maitseained	120	113	109	125	111	116	108	124
Kokku	102	113	125	146	95	104	117	135

Eksporditootmistuse olukord oli ebasoodsam. Eksporditootmistuse toodangu koguseindeks vähenes 130-le, olles II-veerandil 136 ja aasta eest 148 ning väärtuseindeks vähenes 88-le, olles II-veerandil 94 ja aasta eest 116. Ebasoodsa olukorra põhjuseks oli langus saetööstuses, kus III-veerandil andsid emd tunda kokkutõmbumised väljaveeraskuste tõttu.

III-veerandil saeti näiteks, üldiselt vähe — üle 200 000 std. eelmise aasta sama ajajärgu 300 000 std. vastu. Hinnad olid madalad. Tehinguid oli III-veerandil siiski rohkem, kui loodeti alguses, ja nimelt 240 000 std. Sept. lõpuks oli seega juba müüdnud 850 000 std. eelmise ja 1933. a. aasta sama aja 915 000 ning 780 000 vastu. Aruandveerandil oli märgata langust toorpuuhinnas, mis õhnes met-saaksjoneil. Teistel metsatöötlemisaladel oli areng soodsam. Võrreldes eelmise aasta 9 kuu toodanguga vineeritoodang kasvas 43 300 m³-lt — 47 000 m³-le, tselluloos 274 milj. kg-lt — 287 milj. kg-le ning paber 108 milj. kg-lt — 119 milj. kg-le. Puumass näitas samal ajal langust 85 milj. kg-lt — 80 milj. kg-le. Hinnad olid madalad ka paberitööstuses. Tellimisi on tagavaraks veel mitmeks kuuks.

Eksporditootmistuse toodangu indeks III-veerandil (1926 = 100)

Production Indexes of Export Industries for III Quarter. (1926 = 100).

	Kogus — Volume				Väärtus — Value			
	1932	1933	1934	1935	1932	1933	1934	1935
Metsamaterjal	65	88	106	73	49	78	99	59
Paberitööstustooted	139	203	226	235	112	132	145	137
Kokku	103	128	143	130	71	98	116	88

Sisekaubandus. — Internal Trade.

Sisekaubanduse olukord püsis soodsana. Võib konstateerida läbimüükide väikest kasvu — võrreldes II veerandiga 2 punkti võrra (133 ja 131) ja võrreldes I veerandiga — 5 punkti võrra (133 ja 128). Osalt mõjustas läbimüügi kasvu väike hindade tõus, eeskätt põllumajandussaaduste ja karjatoodete suurema hinnatõusu tõttu siseturul.

Läbimüükide indeks (1926 = 100)

Indexes of Turnovers (1926 = 100).

	1931	1932	1933	1934	1935
juuli	95	101	106	113	132
august	86	100	105	120	135
september	88	97	104	111	133
III veerand	89	99	105	115	133
II „	92	85	100	121	131
I „	97	97	105	116	128

Protestitud vekslite ja konkursside statistika näitab olukorra paranemist ka sel alal.

	Veksliproteste — Bills Protested		Konkursside arv — Number of Failures
	arv — Number	summa (milj. Smk.) — Amount (Mill. F. mkr.)	
1931	6 373	41,2	532
1932	4 432	13,5	360
1933	1 733	7,8	238
1934	951	4,8	170
1935	619	2,2	157

Väliskaubandus. — Foreign Trade.

Väliskaubandus oli III-veerandil aktiivne 621 milj. Smk. võrra, millest 9 kuu kokkuvõtte saamiseks tuleb arvata maha 28 milj. Smk. See tulemus on tunduvalt väiksem eelmise aasta sama ajajärgu tulemusist, kuid siiski rahuldav. Koguselt kasvas nii sisse- kui väljavedu suuremaks läinud III veerandi kogusest, kuid hindades oli vahe. Sisseveetavate kaupade hinnad andsid keskmiselt tõusu ja väljaveetavad kaubad tunduva languse (peamiselt metsamaterjalide osas).

Sissevedu kasvas III-veerandil võrreldes sisseveoga aasta tagasi 163 milj. Smk., sellest 112 milj. Smk. toit- ja maitseainete alal. Väljavedu vähenes 92 milj. Smk. võrra, (metsamaterjal vähenes 1335 milj. Smk.-lt — 1143 milj. Smk.-le ja seda vahet ei jõudnud katta kasv paberi väljaveos 565 milj. Smk.-lt — 643 milj. Smk.-le, karjatootelt 103 milj. Smk.-lt — 112 milj. Smk.-le ja muul alal 125 milj. Smk.-lt — 135 milj. Smk.-le).

Väliskaubandus III-veerandi lõpul (milj. Smk)

Foreign Trade at the End of III Quarter (in Mill. Fmk.).

	Sisse- vedu — Imports	Välja- vedu — Exports	Aktiivsus — Export Balance
1932	1 000	1 975	+375
1933	1 117	1 845	+728
1934	1 253	2 129	+876
1935	1 416	2 037	+621

Soomes kestab praegu investeerimistendents edasi, kuigi tagasihoidlikumalt ja seda peetakse kinnituseks soodsale majanduslikule olukorrale. Soome tugevndab oma majanduslikku iseseisvust ja võistlusvõimet tööstuse alal. Väliskaubanduse bilanss ei ole küll k. a. 9 kuu järele nii soodus kui eelmisel aastal, kuid arvestates seda asjaolu, et Soome võlgnevus välismaale on vahepeal vähenenud, peetakse saadud ülejääki küllaldaseks praeguse soodsa rahaturu seisukorra kindlustamiseks. Kaubavahetuses üksikute riikidega 9 kuu jooksul on märgata mõnesuguseid ümberühmitumisi sisse- ja väljaveo osas. Üksikute riikidega on suudetud rohkem tasakaalustada kaubavahetust, teiste suhtes on Soome passiivsus kasvanud veelgi. Nii vähenes passiivsus N.-Vene suhtes 116,9 milj. Smk-lt 67,5-le (enam küll sisseveo kokkukõtõmbumise tõttu), Poolaga 90 milj. Smk-lt 76,4 milj. Smk-le, Rootsiga 245,4 milj. Smk-lt 230,1 milj. Smk-le, Norruga 24,6 milj. Smk-lt 4,7 milj. Smk-le, Taaniga muutus eelmise aasta aktiivsus 52,4 milj. Smk-lt passiivseks 1,5 milj. Smk-le, Eestiga 1,4 milj. Smk-lt 44,6 milj. Smk-le (siin on suurelt osalt mõjunud erakordsed müügid, näit. vilja alal), Hollandiga

102 milj. Smk-lt 7,6 milj. Smk-le. Šveitsi suhtes muutus passiivsus umbes kahekordseks — 13,7 milj. Smk-lt 36,4 milj. Smk-le, Braasiiliaga kasvas passiivsus 34 milj. Smk-lt 92,9 milj. Smk-le, veidi vähenes Soome ülekaal Inglise suhtes (+1326,6 milj. Smk-lt +1102 milj. Smk-le), Prantsuse suhtes oli tegemist sama nähtusega (+149,5 milj. Smk-lt +103,9 milj. Smk-le) kuna Saksaga muutus kaubandus veelgi passiivsemaks 100 milj. Smk. võrra (219,3 milj. Smk-lt 318,8 milj. Smk-le). Väljaveodu Ühendriikidesse andis jälle suuremat ülekaalu (+32,9 milj. Smk-lt +105,7 milj. Smk-le).

Rahaturg. — Money Market.

Rahaturg püsis soodsana. Kommertspankade poolt antud laenud vähenesid aruandveerandil 117 milj. Smk. võrra. Sesoonsetel põhjustel vähenesid ka hoiusummad 86 milj. Smk. võrra, kuid %, preemiade ja nende kasvude juurdelisamisel kasvasid kommertspankade rahasummad kokkuvõttes ikkagi ca 150 milj. Smk. võrra ja see mahutati suuremosalt võlakohustustesse, mille portfell kasvas 652 milj. Smk-lt 790 milj. Smk-le. Kassa-tagavarad olid suured — septembri lõpus oli neid 566 milj. Smk., kuna aasta eest oli ainult 434 milj. Smk. Soome Panga poolt antud laenud vähenesid ka 850 milj. Smk-lt 743 milj. Smk-le. Kullatagavara kasvas samal ajal 137 milj. Smk. võrra.

Maksubilanss välismaaga oli soodus. Septembri lõpul oli Soome Panga välismaine saldo 1319 milj. Smk. ja kommertspankadel 207 milj. Smk. seega kokku 1526 milj. Smk., olles kolm kuud varem 1573 milj. Smk.

Õuna- ja sigurihinnad Helsingis. — Prices of Apples and Chicory in Helsingfors.

ameerika õunad tünnid, 4 07 kg netto, hulgi-
müügil cif Helsingi 4½ doll.
ameerika õunad kastides, 4 20 kg netto, hulgi-
müügil cif Helsingi 1 „ 90 c.

vene õunad (Krimmi) kg Smk. 4:—4:20
belgia siguri hind on Smk. 2:40 kg.

Hinnad näitavad langustendentsi.

BELGIA.

Mõnede liha-sisseveotollide kaotamine.

Abolition of Certain Import Duties on Meat.

Kuninga määrusega 9. XI. k. a., mis jõustus 13. XI. on ajutiselt kuni 31. XII. 1935. kaotatud sisseveotollid järgmistelt kaupadelt:
2b 3 tapetud sealiha, külmutatud (congelées);
2b 4 tapetud hobuse liha, külmutatud;

2c 8 tapetud sealiha, värskes ka külmutatud (réfrigérées);
2c 4 tapetud hobuse liha, värskes, ka külmutatud;
210 vorstid (igasugused) igasugusest lihast, arvatud välja maksast;
212 a 2 ja b liha, eraldi nimetatmata, lihtsalt keedetud,

suitsutatud või soolatud, toodud sisse teisiti kui karpides, tirinates, koorukesis või muus sellesarnases pakises;

213. liha konservitud eraldi nimetamata, teisiti kui lihtsalt keedetud, suitsutatud või soolatud, toodud sisse

teisiti kui karpides, tirinates, koorukesis või muus sellesarnases pakises;

214. liha konservitud, eraldi nimetamata, toodud sisse karpides, tirinats, koorukesis või muus sellesarnases pakises.

Belgia-Poola kaubanduslikud läbirääkimised.

Belgian-Polish Trade Agreement Discussed.

Lähemal ajal algavad Varssavis Belgia-Poola kaubanduslikud läbirääkimised uue kaubalepingu sõlmimiseks. Uue lepinguga soovi-

takse aidata kaasa kaubavahetuse elavnemisele ja ühes sellega Poola suure sisseveo ülekaalu kaotamiseks Belgia kasuks.

INGLISE. Eesti liha ja lihasaaduste väljaveo tunnistuste tunnustamine Inglise.

Estonian Meat and Meat Products Export Certificates Recognized in England.

Eesti liha ja lihasaaduste väljaveo tunnistus on tunnustatud Briti valitsuse poolt ning sellekohane teadaanne on avaldatud The London Gazette'is nr. 34217 — 8. 11. 35. lmk. 7074.

Seega on Eestile lubatud vedada Inglise ka searasva, millise kauba kohta seni kehtis sisseveokeeld.

Väikemüügi läbikäikude tõus Britis. —

Statistiliselt andmeist nähtub, et käesoleva aasta septembris võrreldes eelmise aasta septembriga suurenesid väikemüügi läbikäigud väärtuse järgi 8,1%, seega suurem tõus alates k. a. aprillist.

Increase of Retail Sales in Great Britain.

paranemist kõigis maa osades. Šotis 5,1 ja Londoni eeslinnades 10,1%.

Väikemüügi läbikäigud 1934. a. IX. aga olid 4,1% kõrgemad 1933. a. sama kuu vasta-vaist lähimüügest ning näitavad seega väärtuse järgi viimase kahe aasta kohta tõusu 12½%.

Toitainete ning riknevate kaupade läbimüük tõusis väärtuse järgi 8,6% ning näitas püsivat tõusu alates aprillist. Muude kaupade läbimüük tõusis samal ajal 7,5% võrra ning võrreldes augustiga 1,9%. Kogu müükide indeks tõusis 94-lt augustis 104-le septembris, ning kogu kaupade läbimüük väärtuse järgi aasta 8 esimese kuu kestel võrreldes möödunud aasta vastavate kuudega 5,3%. Ladude väärtus oli septembris väärtuse järgi 1,6% madalam kui eelmisel aastal samal kuul.

Nimetatud arvud möödunud kuul näitasid

Uus kord sisseveos Itaaliasse. — *New Import Regulations in Italy.*

Uue korra kohaselt teatud eritiloetletud kaubad lastakse sisse litsentside järgi, milliseid annab välja rahaministeerium valuutavahetuse valitsuse ettepanekul. Selliste kaupade hulka kuuluvad: külmutatud liha, liha-ekstraktid, munakollane (kuivatatud või vedel), prepareeritud kalad, kuivatatud aedvilid, hein jne. Vabaks on jätetud vasest või tema sulatistest müntide, manuskriptide, kulla ja hõbeda sissevedu. Kõikide teiste kaupade kohta kehtib kord, mille järgi sissevedu toimub tollikvaitungite ettenäitamise alusel sissevedude kohta, millised on toimunud vastaval ajavahemikul eelmisel aastal: seejuures võidakse neid kaupu lasta sisse suhtelises vahekorras eelmisel aastal samal ajavahemikul sisseveetud sama kauba kogusega (veetud sisse

sama importija poolt). Selline sissevedu võib toimuda rahaministeeriumi loaga valuutavahetamise valitsuse nõusolekul ja kokkuleppel korporatsioonide ministeeriumiga; otsustamisel tuleb eriti võtta arvesse maavarustamise tarvidust ja väljaveost saadavate maksuvahendite disponiibiliteeti.

Eestit huvitavatest kaupadest kuuluvad selle sisseveo korra alla seemne- ja söögikartulid, vineer, toolipõhjad ning kunstsarv.

Kaupmeeste föderatsioon oma ringkirjas kaupmeestele tähendab, et neil päevil tuleb kindlaksmääramisele protsent, millises osas eelmisel aastal samal ajavahemikul sisseveetud sama kauba kogusest võib rahaministeeriumilt saada loa sama importija käesolevasse liiki kuuluvate kaupade sisseveoks.